

OSUVASTI OIKEUSELÄMÄSTÄ

ADVOKAATTI

Nro 3/2026
Suomen
Asianajajien
lehti

SKUUPPIEN JÄLJILLÄ

Päivi Happonen mukaan
oikeusjournalismi auttaa ihmisiä
ymmärtämään rikosprosessia.

URHEILUN kansainvälinen
vetoomustuomioistuin CAS ratkoo
urheiluoikeuden vaikeita riitoja

TEKOÄLY automatisoi asian-
ajoalan tehtäviä. Vaikuttaako
se nuorten urapolkuun?

VASTUUVAKUUTUKSEN
päättymisehto voi yllättää
eläköityvän asianajajan

MILLAINEN ON KILPAILUOIKEUSASIOIDEN TILA TÄNÄÄN JA TULEVAISUUDESSA?

Kilpailuoikeus 2026 – Competition Law 2026

29.-30.10. | Helsinki tai etänä | Lue lisää ja ilmoittaudu koulutus.almainsights.fi

Kaksipäiväinen seminaari kokoaa yhteen kilpailuoikeuden johtavat asiantuntijat kotimaasta ja ulkomailta. Ohjelmassa käsitellään kilpailuoikeuden ajankohtaisimpia aiheita ja ilmiöitä sekä EU-tasolla että Suomessa.

Ensimmäinen seminaaripäivä pidetään kokonaan englanniksi ja toinen suomeksi. Puheenjohtajana toimii Partner, Head of Competition & Public Procurement **Ilkka Leppihalme**, Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy. Katso kattava puhujalistaus verkkosivuiltamme.

Ohjelmassa muun muassa:

- Competition law in the EU Courts (General Court & European Court of Justice)
- Recent developments and trends in EU cartel enforcement
- Recent developments and trends in EU merger control
- European merger control and FDI in the context of new merger guidance and FDI Regulation
- Viimeaikainen kotimainen ratkaisukäytäntö
- KKV:n näkökulmia kilpailun- rajoitustapausten tutkintaan ja viimeaikaiseen ratkaisukäytäntöön
- Ajankohtaista yrityskauppavalvonnasta
- Uusi sijoituslupalaki ja uusi EU:n FDI-seuranta-asetus
- Viimeikaista kehitystä julkisissa hankinnoissa.

Hinta 1 490 € + alv. | Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Edunvalvontavaltuutus- päivä 2026

29.10. | Helsinki tai etänä

Päivässä käsitellään edunvalvontavaltuutukseen liittyviä teemoja monipuolisesti eri näkökulmista.

Käytännön toimijoille keskeistä antia on edunvalvontavaltakirjan laatimiseen ja voimassaoloon liittyvien kysymysten läpikäynti, mukaan lukien muotoiluun ja sanamuotoihin liittyvät ongelmakohdat. Seminaarissa perehdytään myös pankin ja DVV:n käytäntöihin sekä tarkastellaan edunvalvontavaltuutetun vastuuta ja tilinpitoa. Lisäksi käsitellään erilaisia edunvalvonnan väärinkäyttötilanteita ja keinoja puuttua niihin.

Puheenjohtajana asianajaja, OTT, VT **Tiina Väisänen**,
Asianajotoimisto Sandström & Koulu Oy.

Hinta 940 € + alv. | Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Osakassopimuspäivä

30.10. | Helsinki ja etänä

Miten varautua yhtiön sisäisiin riitoihin osakassopimuksessa?

Osakassopimus on tärkein yhtiön sisäinen sopimus yhtiön päätöksenteossa ja osakkaiden toiminnallisuuksien kannalta. Samoin osakassopimus voi estää tai aiheuttaa yhtiössä sisäisiä riitoja.

Seminaarissa syvennyttään osakassopimusten ongelmakohtiin, osakassopimusten sopimus- ja yhtiöoikeudelliseen sitovuuteen ja suhteeseen pakottavaan osakeyhtiölakiin ja yhtiöjärjestykseen.

Puheenjohtajana asianajaja, varatuomari, OTT, KTM
Heikki Huhtamäki,
Veljekset Huhtamäki Asianajotoimisto Oy.

Hinta 940 € + alv. | Oikeudet muutoksiin pidätetään.

JURISTILIITON KOULUTUS

Lue lisää ja ilmoittaudu koulutus.almaainsights.fi

Akateemikko uusilla käytävillä

SUOMEN Asianajajien Oikeusteko-palkinto myönnettiin kesäkuussa emeritusprofessori, akateemikko **Martti Koskenniemelle**.

Koskenniemi on yksi kansainvälisen oikeuden johtavista tutkijoista maailmassa.

Palkinto myönnettiin poikkeuksellisen laajasta ja pitkäaikaisesta työstä suomalaisen oikeusjärjestyksen kehittämisessä,

kansainvälisen oikeuden tunnetuksi tekemisessä ja oikeudenmukaisuuden edistämisessä. Hänet kuvattiin elokuussa 2026 tutustumassa Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan uusiin tiloihin Siltavuorenpenkereellä Helsingin Kruununhaassa.

SISÄLTÖ 3/2026

12 Fokus

Tekoäly automatisoi tehtäviä, jotka ovat perinteisesti kuuluneet vastavalmistuneille. Nopeuttaako se ammatillista kehitystä vai jääkö tärkeää oppimista väliin?

18 Henkilö kuvassa

Toimittaja Päivi Happonen mukaan oikeusjournalismi auttaa ihmisiä ymmärtämään rikosprosessia ja osoittaa, että oikeusjärjestelmä toimii.

24 Luuppi

Asianajajan vastuu jatkuu kymmenen vuotta. Esimerkiksi eläköitymistä pohtivan on syytä tarkistaa varallisuusvastuuvakuutuksensa päättymisehto.

28 Oikeus & osaaminen

Perhe- ja jäämistöoikeuden alalla on viime vuosina saatu joitakin uusia KKO:n ennakkopäätöksiä.

”Jos teemme tärkeän jutun oikeudenkäynnistä eikä kukaan lue sitä, ei siitä ole paljon hyötyä.”

Päivi Happonen

18

24

28

- 4 Tuokiokuva
- 7 Pääkirjoitus
- 8 Tekijä
- 9 Lyhyesti
- 17 Kolumni Jussi Ikonen
- 26 Oikeilla urilla
- 30 Yrittäjä
- 33 Nimitykset
- 34 Asianajajan päivä

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

Advokaatti Suomen Asianajajien jäsen- ja ammattilehti, 31. vuosikerta **Päätoimittaja** Liisa Karttunen, p. 044 333 0512, liisa.karttunen@asianajajat.fi
Toimituspäällikkö Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajat.fi **Toimitussihteeri** Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi **Toimitus** Suomen Asianajajat ja Vallilan Aparaatit Oy **Ulkoasu** Laura Ylikahri **Kannen kuva** Merja Yeung **Palaute** advokaatti@asianajajat.fi **Ilmoitukset** Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@mediaosasto.fi **Tilaukset ja osoitteenmuutokset** p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajat.fi **Kustantaja** Suomen Asianajajat **Paino** PunaMusta Oy **Painos** 2 800 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisesta sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 30.11.2026.

Toimiva oikeudenhoito on oikeusvaltion perusta

Suomi valmistautuu jälleen eduskuntavaaleihin ensi keväänä. Vaalien jälkeen muodostettavan valtioneuvoston hallitusohjelma määrittelee pitkälti poliittisen päätöksenteon suuntaa seuraavina vuosina myös oikeudenhoidon alalla.

Suomen Asianajajien sääntöjen mukaan sen tarkoitus on muun muassa seurata oikeuskehitystä sekä tarjota kokemuksensa ja osaamisensa yhteiskunnan käytettäväksi sekä oikeusvaltion puolustamiseksi. Olemmekin julkaissut ehdotuksemme tärkeimmiksi oikeuspoliittisiksi teemoiksi. Ne sisältävät seitsemän pääkohtaa, joihin tulisi kiinnittää huomiota seuraavalla vaalikaudella, jotta sinänsä vakaalla pohjalla oleva suomalainen oikeusvaltio säilyisi ja juurtuisi entistä syvemmillä yhteiskuntaan. Oikeusvaltiota ja oikeudenhoidon toimivuutta ei tule pitää itsestäänselvyytenä. Päinvastoin: muuttuvassa maailmassa ja valtionalouden säästöpainneissa on huolehdittava siitä, että oikeusvaltion rakenteet kestävät myös kriisejä, yhteiskunnallisia muutoksia ja kasvavia vaatimuksia.

Oikeusvaltio toteutuu viime kädessä ihmisen arjessa. Kansalaisten ja yritysten on voitava luottaa siihen, että riippumaton oikeuslaitos toimii, oikeudellista apua on saatavilla ja oikeuksiin pääsee ilman kohtuutonta taloudellista tai muuta estettä.

Edellä mainituista syistä oikeudenhoitoa on kehitettävä kokonaisuutena. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden perustuslaillisia takeita on vahvistettava. Oikeudellista avustajajärjestelmää ja oikeusapua on selkeytettävä ja uudistettava. Oikeusturvavakuutusten kattavuutta on parannettava, jotta keskituloisetkaan eivät jää oikeusturvan väliinputoajiksi. Samalla digitalisaatio on vietävä määrätietoisesti seuraavalle vuosikymmenelle. Kaikki ehdotukset on kerrottu tämän lehden sivulla 9.

Toimiva oikeudenhoito on koko yhteiskunnan vakauden edellytys. Oikeusvaltiota vahvistetaan parhaiten silloin, kun sen rakenteita uudistetaan ennen kuin niiden kestävyyttä koetellaan.

Eero-Pekka Uotila
asianajaja,
puheenjohtaja,
Suomen Asianajajat

En fungerande rättsvård är rättsstatens grund

FINLAND förbereder sig åter för riksdagsval, som ordnas nästa vår. Regeringsprogrammet för den statsrådsregering som bildas efter valet kommer i hög grad att ange riktningen för det politiska beslutsfattandet under de kommande åren, även inom rättsvården.

Ett av Finlands Advokaters stadgengeliga ändamål är att följa rättsutvecklingen samt att ställa sin erfarenhet och sakkunskap till samhällets förfogande och

till försvar för rättsstaten. Vi har därför publicerat våra förslag till de viktigaste rättspolitiska temana. De omfattar sju huvudområden som bör uppmärksammas under nästa valperiod för att den finländska rättsstaten, som i sig står på en stabil grund, ska kunna bevaras och förankras ännu djupare i samhället.

Rättsstaten och en fungerande rättsvård får inte tas för givna. Tvärtom måste vi i en föränderlig värld och under

statsekonomiska sparkrav se till att rättsstatens strukturer klarar även kriser, samhällsförändringar och ökande krav.

En fungerande rättsvård är en förutsättning för stabiliteten i hela samhället. Rättsstaten stärks bäst genom att dess strukturer reformeras innan deras hållbarhet sätts på prov.

Kuka saa kilpailla?

Annett Rombach toimii välimiehenä Lausannessa sijaitsevassa Urheilun kansainvälisessä vetoomustuomioistuimessa (CAS). Hänen mukaansa urheilijoiden sulkeminen kansainvälisistä kilpailuista kansalaisuuden perusteella on toimenpiteenä syrjivä ja oikeudellisesti vaikeasti perusteltava.

Annett Rombach vieraili Suomessa Nordic Sports Law Conferencessä.

1 MIKÄ ON CAS:N SUHTAUTUMINEN KANSALAI-SUUTEEN PERUSTUVIIN POISSULKEMISIIN JA NEUTRAALEINA KILPAILEVIIN URHEILIJOIHIN?

CAS on tehnyt selväksi, että kansalaisuuteen perustuvat poissulkemiset ovat lähtökohtaisesti syrjiviä ja edellyttävät siksi asianmukaista oikeusperustaa ja vakuuttavia perusteluja. Vaikka jokin kansallinen urheiluliitto pyrkisi hyväksyttäviin tavoitteisiin, kuten turvallisuuden, kilpailun integriteetin tai poliittisen puolueettomuuden turvaamiseen, käytettyjen keinojen on oltava välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Yksittäisten urheilijoiden sulkeminen kategorisesti kilpailujen ulkopuolelle on erityisen ankara toimenpide, jota voi olla vaikea perustella, jos käytettävissä on vähemmän rajoitettavia vaihtoehtoja, kuten urheilijoiden hyväksymisen kilpailuihin neutraaleina.

2 MITKÄ MUUT ASIAT KOROSTUVAT NYT CAS:N KÄSITTELYISSÄ?

Dopingasiat ovat edelleen yksi keskeisistä osa-alueista, ja nämä tapaukset ovat muuttumassa yhä monimutkaisemmiksi etenkin tieteellisen näytön ja oikeasuhtaisuuteen liittyvien kysymysten osalta. Samalla käsiteltävien riitojen kirjo on laajentunut esimerkiksi kilpailukelpoisuutta, urheilun hallintoa ja tietenkin jalkapalloa koskeviin kysymyksiin. Viimeaikaisissa tapauksissa on noussut esiin myös perinteisen urheiluoikeuden ulkopuolelle ulottuvia kysymyksiä, kuten sananvapaus sekä geopolitiittisten konfliktien vaikutus kansainvälisiin kilpailuihin osallistumiseen. CAS:n on usein tarkasteltava urheilun omien sääntöjen lisäksi myös perus- ja ihmisoikeuksia sekä muita oikeusnormeja.

3 MITEN PÄÄDYIT ERIKOISTUMAAN URHEILU-OIKEUTEEN JA VÄLIMIESMENETTELYYN?

Siinä yhdistyivät täydellisesti intohimoni urheiluun ja kiinnostukseni välimiesmenettelyyn. Urani alussa hoidin suuria yrityskauppoihin liittyviä riitoja. Myöhemmin tapasin juristeja, jotka toimivat välimiehinä CAS:ssa ja koripallon välitystuomioistuimessa BAT:ssa, ja ajattelin: ”Vau – juuri tätä haluaisin itsekkin tehdä.” ●

© HANNE SALONEN/EDUSKUNTA

Eduskuntavaalit järjestetään huhtikuussa 2027.

Suomen Asianajajien ehdotukset hallitusohjelmaan

SUOMEN Asianajajat kokosi ehdotuksensa tulevalle hallituskaudelle julkaisuun *Toimiva oikeudenhoito turvaa oikeuden saatavuuden*. Näiden seitsemän ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa oikeusvaltiota, oikeusturvaa ja jokaisen tosiasiallista pääsyä oikeuksiinsa:

1. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden perustustailliset takeet on turvattava
2. Oikeudellista avustajajärjestelmää on yksinkertaistettava
3. Oikeusturvavakuutusten suoja on nostettava riittävälle tasolle
4. Oikeusapujärjestelmää on uudistettava
5. Oikeudenhoidon digitalisaatio on vietävä 2030-luvulle
6. Rikosrekisterilakia on uudistettava
7. Oikeuslaitostyöryhmän tulokset on vietävä päätöksentekoon

Ensi kevään eduskuntavaalien lähestyessä Suomen Asianajajat tapaa poliittisten puolueiden edustajia tuodakseen esiin näkemyksensä ja tämä työ jatkuu kiihtyvällä tahdilla aina vaalipäivään saakka.

Ehdotukset tarkempine perusteluineen: asianajajat.fi

Historiallinen tapaus

Kommunistilait voimaan

© PIETINEN/MUSEO/RASTO

Kommunistilait eduskunnan käsittelyssä v. 1930.

MITÄ, MISSÄ JA MILLOIN?

Vuonna 1930 Suomessa säädettiin niin kutsutut kommunistilait, joilla pyrittiin estämään kommunistiseksi ja valtiopetokselliseksi katsottu toiminta. Lainmuutoksilla rajoitettiin paino-, yhdistymis- ja kokoontumisvapautta sekä poliittisia oikeuksia. Tasavallan suojelulaki puolestaan antoi presidentille valtuudet rajoittaa kansalaisten perusoikeuksia valtakunnan turvallisuuden nimissä. Lakien taustalla vaikuttivat kommunismin pelon lisäksi äärioikeistolaisen Lapuan liikkeen voimakas painostus. Presidentti **Lauri Relander** hajotti eduskunnan, kun osa lakiesityksistä jäi lepäämään, ja lokakuun vaalien jälkeen uusi porvarienemmistöinen eduskunta hyväksyi ne.

SEURAUKSET

Kommunistilait kavensivat merkittävästi poliittisia ja kansalaisoikeuksia. Lakien nojalla lakkautettiin vasemmistolaisia järjestöjä, sanomalehtiä ja kirjapainoja sekä estettiin kommunisteiksi katsottujen henkilöiden osallistuminen vaaleihin. Lakien nojalla tuomittiin pitkiinkin vankeus- ja kuritushuonerangaistuksiin.

Kommunistien julkinen poliittinen toiminta vapautui vasta vuonna 1944, jolloin myös keskeiset vaalikelpoisuutta rajoittaneet säännökset kumottiin.

Muistathan:

☑ Asianajajaliiton Säätiön apurahat ovat haettavissa 31.10. asti. asianajajat.fi/apurahat

@ SHUTTERSTOCK

Lakiasiaintohtajat luottavat asianajotoimistoihin – parannettavaakin on

SUOMEN Asianajajat selvitti suuryritysten lakiasiaintohtajien näkemyksiä asianajopalveluista. Selvityksen tavoitteena oli tuoda esiin suuryritysten keskeiset palvelutarpeet sekä tunnistaa tekijät, jotka ohjaavat asianajotoimistojen valintaa. Lisäksi tarkasteltiin sitä, miten yhteistyötä voidaan kehittää ja millä tavoin asianajotoimistot voivat tuottaa syvempää strategista lisäarvoa yritysten näkökulmasta.

Lakiasiaintohtajat luottavat suomalaisiin asianajotoimistoihin juridisena kumppanina: osaaminen on korkeatasoista, työ on eettistä ja lopputulos kestää tarkastelun. Samalla yleinen alavire on kriittisen kyllästynyt: muodollisuus, rasakat prosessit ja hinnoittelu sekä laskutuksen epämääräinen kulttuuri koetaan arjessa kuormittaviksi.

Yritykset arvostavat yhä tinkimätöntä juridista laatua, mutta toivovat sen rinnalle rennompaa, kevyempää ja päätöksentekoa nopeuttavaa yhteistyötä.

Selvityksessä haastateltiin 16 lakiasiaintohtajaa Suomen suurimmista yrityksistä sekä kerättiin 10 täydentävää kirjallista vastausta kyselylomakkeella.

asianajajat.fi/tutkimuksia

Koulutuskalenteri

Elina Saari, Urtti Asianajotoimisto Oy

”Koulutuksessa tarkastellaan uuden rakentamislain, uuden alueidenkäyttölain ja uudistetun lunastuslain keskeisiä muutoksia ja merkitystä erityisesti maanomistajan, mutta myös kunnan ja toiminnanharjoittajan näkökulmasta.”

- 1.10. Rangaistava menettely ja rikosvastuu metsästysrikoksissa
- 6.10. Tunnetaitoinen asianajaja – kohti mielen menestystä
- 20.10. Rikoslain soveltamisalaa koskevien RL 1 luvun säännösten uudistaminen
- 22.10. Ajankohtaista oikeuskäytäntöä työoikeudesta
- 27.10. Ajankohtaista perhe- ja jäämistöoikeudellista oikeuskäytäntöä KKO:sta
- 29.10. Hallintoprosessin erityispiirteet
- 3.11. Työturvallisuusrikokset asianajajan näkökulmasta
- 10.11. Oikeudenkäyntitaidot, osa III – Lapsia koskevat asiat
- 12.11. Ajankohtaista kiinteistökysymyksistä – muuttunut lainsäädäntö
- 24.11. Testamentin peruuttamiseen liittyvät tulkintakysymykset
- 26.11. Kuulustele paremmin! – Henkilötodistelu ja todistelutalenneuudistus
- 1.12. Käytä pidempää käräjille, osa I – Valmisteluvaihe
- 13.4.–18.5.2027 Johda vielä paremmin

Muistathan myös verkkokoulutukset

- Tekoäly asianajotyössä, osa II – Tekoälyasetus ja vastuullinen käyttöönotto
- Tekoäly asianajotyössä, osa III – Työkalut ja käyttöönoton vaiheet
- Seksuaalinen suostumus: Miten sitä arvioidaan käytännössä?
- Palaudu ennen kuin uuvut
- Hyvä asianajajatapa käytännössä ja valvontalautakunnan ratkaisuihin

Lähikoulutukset ja webinaarit järjestetään Helsingissä Suomen Asianajajien koulutustiloissa. Koulutuksiin on mahdollista osallistua myös etänä. Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu: asianajajat.fi/tapahtumakalenteri

Syksyllä syvyyttä osaamiseesi Asianajaja-akatemia koulutuksilla

20.10.2026

Rikoslain soveltamisalaa koskevien RL 1 luvun säännösten uudistaminen

Koulutuksessa perehdyt rikosoikeuden soveltamisalaan liittyviin keskeisiin haasteisiin sekä oikeusministeriön työryhmän valmistelemiin muutosehdotuksiin. Saat ajankohtaisen kokonaiskuvan muun muassa rikoksen tekopaikkaa ja Suomeen kohdistuneen rikoksen määrittelyä koskevista muutosehdotuksista sekä kansainvälisiä rikoksia koskevaan säännökseen ehdotetusta muutoksesta.

Kouluttajina professori **Dan Helenius** ja asianajaja **Pekka Ylikoski**.

Hinta 350,00 €*.

22.10.2026

Ajankohtaista oikeuskäytäntöä työoikeudesta

Koulutuksessa perehdyt työoikeuden kokeneiden asiantuntijoiden johdolla korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen viimeaikaisiin ratkaisuihin. Saat analyysin ratkaisujen merkityksestä ja siitä, mitä ne tarkoittavat käytännössä työntekijöiden ja työnantajien kannalta. Koulutuksessa käsiteltävät tapaukset vahvistavat lähempänä koulutusta.

Kouluttajina asianajaja **Mika Ojanen** ja asianajaja, työelämäprofessori **Petteri Uoti**.

Hinta 350,00 €*.

27.10.2026

Ajankohtaista perhe- ja jäämistöoikeudellista oikeuskäytäntöä KKO:sta

Koulutus tarjoaa ajankohtaisen katsauksen perhe- ja jäämistöoikeuden oikeuskäytäntöön erityisesti KKO:n viime vuosina antamien ennakkopäätösten kautta. Saat kokonaiskuvan viime vuosina ratkaistuista kysymyksistä sekä näkökulmia siihen, millaisia oikeuskysymyksiä tulkintakäytännön ja lainmuutosten valossa on yhä vailla ylimmän tuomioistuimen kannanottoa.

Kouluttajana esittelijäneuvos **Paula Jutila**, korkein oikeus.

Hinta 350,00 €*.

Tutustu koko laajaan koulutustarjontamme verkkosivuillamme.

*Koulutukset asianajajille sekä asianajotoimistojen ja Oikeuspalveluviraston henkilökunnalle. Muutokset mahdollisia.

asianajajat.fi/tapahtumakalenteri

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

KATOAAKO YKSI URAPORRAS?

Tekoäly automatisoi tehtäviä, jotka ovat perinteisesti kuuluneet vastavalmistuneille. Nopeuttaako se ammatillista kehitystä vai jääkö tärkeää oppimista väliin?

D

LA Piperin Suomen toimiston associate ja tekniikan kandidaatti **Venla Sallinen** on aloittanut juristina mielenkiintoiseen aikaan. Hän valmistui oikeustieteellisestä vuonna 2024 ja ehti suorittaa opintonsa ilman tekoälyyn perehtymistä. Työn arjessa se on vahvasti läsnä.

Sallinen aloitti DLA Piperissa viime vuoden toukokuussa. Hän toimii työoikeuden alalla, usein kansainvälisten asiakkaiden ja toimeksiantojen parissa.

Arkisessa käytössä hänellä on juridiikan alalle suunnattu Newcode.ai sekä Microsoftin Copilot. Osalla kollegoista on käytössä myös esimerkiksi Harvey- ja Legora-tekoälysovellukset. Kun Sallinen luonnostelee tekstiä, hän saattaa pyytää tekoälyä muokkaamaan sitä sujuvammaksi tai muodollisemmaksi ja katsoa, mitä se ehdottaa.

– Sillä voi oikoluuettaa omia tuotoksia ja kysyä, miten tulkitset, onko asiasisällössä ristiriitaa tai onko kirjoitusvirheitä. Omalle tekstille saattaa sokeutua.

Tekoäly voi auttaa vastavalmistunutta liikkeelle aiheessa, josta tämä ei ole kuullut. Se voi tulkita kysymystä tai kommentoida, ovatko argumentit pitäviä. Sallinen arvelee, että tekoälyn kanssa sparrailu toimii monille työssä hiljattain aloittaneille ensimmäisenä apuna ongelmatilanteissa.

– Aikaisemmin on ehkä nopeammin käännytty kollegan puoleen.

OPPIMINEN VAATII VOLYYMIA

Nuoret juristit ovat perinteisesti oppineet ammatin tekemällä ensin rutiinitöitä. Asianajotoimisto

Dottirin toimitusjohtaja, teknologiaoikeuteen erikoistunut asianajaja **Daniel Stranius** näkee tekoälyssä paljon inspiroivaa, mutta myös haasteita.

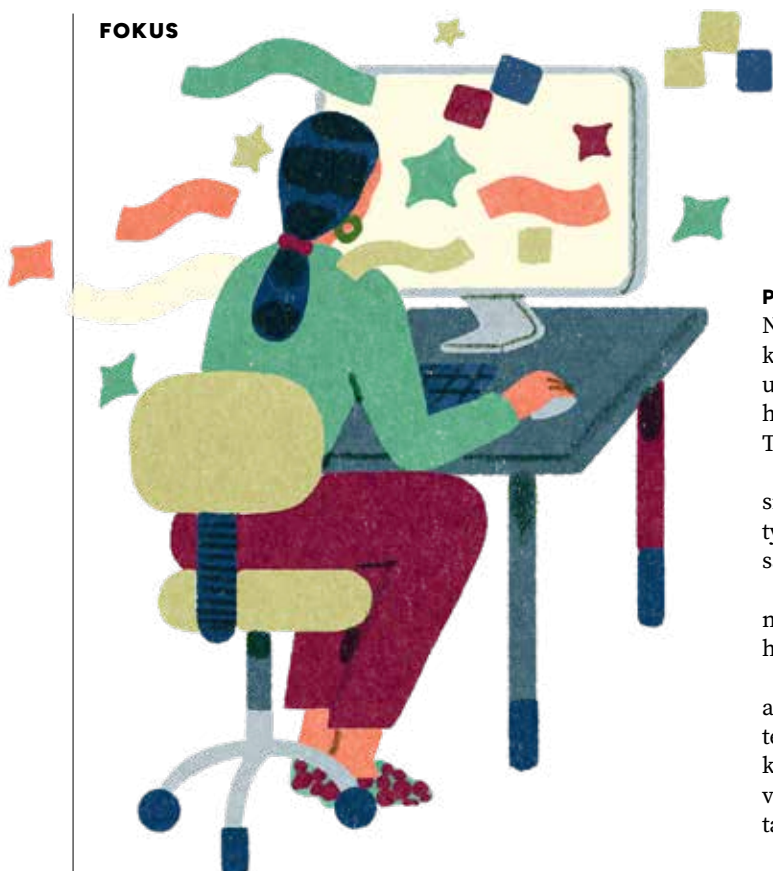
Tekoälyn avulla hoituvat esimerkiksi käännökset, litteroinnit, salassapitosopimukset ja muut yksinkertaisemmat sopimukset. Se nopeuttaa *due diligence* -aineistojen läpikäyntiä. Nuorten juristien monotoninen työ ei ole ollut pelkkä pakollinen paha, vaan siihen on rakennettu sisään toimialan ja juristin työn opettelua.

– Ilman tiettyä volyyymiä hyppy junioriosaajasta senioriosaajaksi ei ole mahdollinen. Kun työkalu korvaa tämän työn, kysymys on, millä täytetään se oppimispolku.

Työssä opitaan mestari-kisälli-mallilla. Vanhemmat auttavat ja tukevat, nuoremmat tarkkailevat, kuulostelevat, kyselevät. Juniorien ja seniorien suhdetta haastaa tekoälyn lisäksi etätyö. Straniuksen mukaan hyvä johtaminen ja esihenkilötyö korostuvat. Jonkun tulisi katsoa nuoren juristin tuotosten perään sen sijaan, että tämä tekee yksin ja tekoälyn avulla.

– Iso työsarja tiimeille ja esihenkilöille on siitä muistuttaminen, että työkalut ovat tukityökaluja. Voit hakea sparrausapua ja mielipidettä, mutta →

”Ilman tiettyä volyyymiä hyppy junioriosaajasta senioriosaajaksi ei ole mahdollinen. Kun työkalu korvaa tämän työn, kysymys on, millä täytetään se oppimispolku.”

Tekoälyn käytöstä kieltäytyminen on punainen lippu, mutta niin on myös liika tekoälyuskovaisuus.

omien antennien pitää olla pystyssä ja vaikeimista kokonaisuuksista on aina hyvä keskustella jonkun kanssa.

Bird & Birdin Suomen toimiston toimitusjohtaja, asianajaja **Iina-Mari Supperi** sanoo, että työelämän alku on jo muuttunut.

– Kun itse aloitin uraa, tosi paljon aikaa meni tiedon manuaaliseen etsimiseen ja kirjojen lukeamiseen. Työ on siirtynyt tiedon kvalifointiin verrattuna aiempaan, jolloin käytiin läpi enemmän laajoja aineistoja.

Bird & Birdillä kaikilla on globaalisti käytössä Legora-alusta. Bird & Birdin eri maiden toimistot jakavat keskenään hyväksi havaittuja oppeja, mikä tehostaa kaikkien työtä. Iso kysymys on, kuinka vastavalmistuneet pystyvät arvioimaan tekoälyn tuotoksia.

– Me kokeneemmat olemme joskus tehneet vastaavan harjoituksen itse ja meillä on yleensä jonkinlainen käsitys siitä, mitä tekoälyn pitäisi tuottaa. Mutta kuinka varmistetaan tietotaito tuleville juristisukupolville, jotka eivät ole tehneet tätä manuaalista työtä?

PUHEENAIHE REKRYTOINNISSA

Nuorilta juristeilta edellytetään nykyisin valmiutta käyttää tekoälytyökaluja, ja Supperin mukaan tätä useimmilla on. Kokemus työkaluista voi olla työnhakijalle plussaa, mutta sitä ei välttämättä vaadita. Tärkeintä ovat kiinnostus ja halu oppia.

Mahdollisuudet käyttää työkaluja riippuvat siitä, mistä on saanut työkokemusta. Maksullisiin työkaluihin opiskelijat perehtyvät usein vasta toisessa ja harjoitteluissa.

Trainee-ohjelmien iso kehikko ei ole muuttunut, mutta tekoälyä hyödynnetään paljon tiedon haussa, selvityksissä ja dokumenttien laatimisessa.

– Vastavalmistuneen juristin työ ainakin isoissa asianajotoimistoissa on ollut pitkälti selvitysten tekemistä sekä isojen dokumenttimassojen läpikäymistä ja raporttien kirjoittamista niistä. Tämä vähenee, ja tekoälyosaaminen ja vuorovaikutustaidot tulevat korostumaan.

Stranius kertoo, että työhaastatteluissa tekoäly nousee nykyisin puheeksi joka kerta. Motivaatio on tärkeää. Työhön tulevan pitää uskaltaa kokeilla ja leikkiä työkaluilla, jotka kehittyvät koko ajan. Dot-tililla on käytössä 5–6 eri työkalua ja uusia tulee.

Toisaalta Stranius kuulostele työnhakijan kriittisyyttä. Tekoälyn käytöstä kieltäytyminen on punainen lippu, mutta niin on myös liika tekoälyuskovaisuus.

– Juristille on ehkä vielä vaarallisempaa ottaa tekoälyn tuotokset annettuina kuin olla käyttämättä sitä ollenkaan.

Asianajajalta vaadittavat taidot muuttuvat. Se, mikä toivottavasti säilyy konkreettisista työmenetelmistä riippumatta, on tarkkuus, sinnikkyys ja laatu.

RIITTÄÄKÖ NUORILLE TÖITÄ?

Suurten asianajotoimistojen organisaatorakennetta on usein voinut kuvata pyramidiksi: paljon junioreja, vähemmän kokeneita. Supperi uskoo, että tämä malli muuttuu enemmän suorakulmioksi: juniorien määrä vähenee suhteessa kokenempiin. Jos tiettyyn tehtävään on tarvittu kolme avustavaa juristia, jatkossa saman pystyy tekemään yksi.

Tämä voi vähentää nuorten juristien työpaikkoja. Toisaalta tekoäly voi avata uusia liiketoimintamahdollisuuksia myös asianajotoimistoille. Supperin mukaan asiakkaat kaikkialla maailmassa ovat huolissaan siitä, että luottamukselliset tiedot eivät päädy tekoälyjäteille. ➔

Lauri Pyykkönen = Työhyvinvoinnin asian ajaja

Olen valmis työskentelemään työyhteisössänne koutsina 1-40 tuntia viikossa.

Tavoitteena ja työnkuvana terveyden ja työhyvinvoinnin edistäminen yhdessä työyhteisön kanssa.

Lue lisää osoitteesta: **KOUTSICOACH.COM**

Terveyttä, työhyvinvointia ja tuottavuutta edistäen.

Menestystä kaudelle 2026-27 toivottaen.

Lauri Pyykkönen

Lauri Pyykkönen
Terveyden ja
Työhyvinvoinnin valmentaja
Koutsi - Coach Oy

koutsicoach.com

040 2177 060

lauri.pyykkonen@koutsicoach.com

 lauri-pyykkonen

KOUTSICOACH.COM

– Varmasti tulee olemaan monia toimijoita, jotka lupaavat sitä tai tätä oikeudellista apua tekoälyn avulla. Tekoälyn vastuullinen käyttö on kilpailuvaltti ja mahdollisuus erottua.

Straniuksen mukaan tekoäly ei Dottirilla vielä näy vastavalmistuneiden rekrytointien määrässä. Jatkossa näin voi tuki käydä. Stranius muistuttaa, että iso muutospaine työhön ja tekemisen tapaan tulee myös toimistojen ulkopuolelta asiakaskunnasta. Mitä työtä halutaan yhä juristien tekemänä, millaista tehokkuutta odotetaan ja mitä se saa maksaa?

– Itse sain parikymmentä vuotta sitten laittaa aikaa helpompimpienkin sopimusten tekemiseen. Silloin se oli normaalia ja joku maksoi siitä, että siihen käytetään aikaa. Nyt näin ei aina enää ole.

Maallikko voi jo työstää itse tekoälyn avulla vaikka haastehakemuksen tai sopimuksen. Aina-kin nykyisellään tämä usein generoi lisää työtä.

– Nihkein toimeksianto tällä hetkellä on ehkä se, kun asiakas on tekoälyn kanssa tehnyt sopimusluonnoksen ja pyytää ”voitko nopeasti vilkaista läpi”. Useimmiten melkein helpompi olisi tehdä sopimus kokonaan alusta itse.

LISÄÄ AJATTELUN KAPASITEETTIA

Työuransa alussa oleva Venla Sallinen ei usko uhkakuviin siitä, että tekoäly veisi työt. Toistaiseksi ei

myöskään vaikuta siltä, että tekoäly vähentäisi oppimisen mahdollisuuksia.

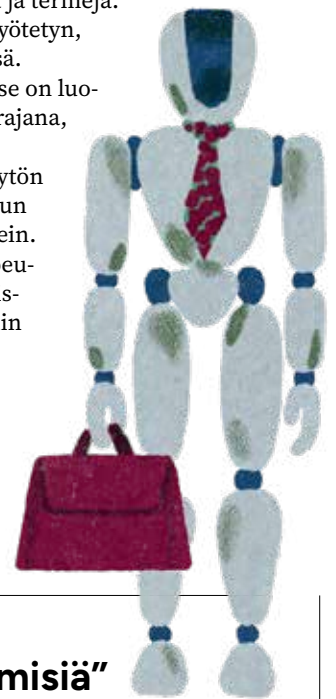
– Edelleen pitää olla valmis tekemään työtä oman oppimisen eteen, suhtautua kriittisesti eikä pidä ottaa mitään annettuna. Toki, jos esimerkiksi *due diligence* -tarkastuksiin liittyvä työ saadaan delegoitua tekoälylle, oppimista voisi jäädä väliin.

Tekoälyn käyttö on opettanut olemaan hereillä. Kaikki faktat pitää tarkistaa. Kielimallit toimivat vielä puutteellisesti suomen kielellä, ja ne voivat keksiä oikeustapauksia, lakeja ja termejä. Parhaiten tekoäly toimii itse syötetyn, rajatun aineiston läpikäynnissä.

– Jos sille antaa itse datan, se on luotettavin. Jos taas maailma on rajana, se voi lähteä väärille raiteille.

Sallinen näkee tekoälyn käytön mahdollisuutena ja valttina, kun sitä käyttää turvallisesti ja oikein. Parhaimmillaan rutiinien nopeutuminen voi auttaa vastavalmistunutta pääsemään nopeammin varsinaiseen juristin työhön.

– Se tehostaa laajojen aineistojen käsittelyä ja teknistä työtä, jolloin jää enemmän ajattelun kapasiteettia asiasisällölle. ●

”Organisaatiot tarvitsevat älyllisesti rohkeita ihmisiä”

ASiantuntijuuden kehittäminen työn murroksessa on iso kysymys kaikilla aloilla.

Tiedustelun ja turvallisuuden asiantuntija **Saana Nilsson** toimii yritysjohdon strategisena neuvonantajana turvallisuusympäristön kehityksestä, ennakoinnista ja tiedolla johtamisesta. Hän toteaa, että tekoälyaikana asiantuntijan ydintaito on vastausten kyseenalaistaminen. On opittava tunnistamaan oletukset, vaihtoehdot, puuttuva tieto ja epävarmuus, ymmärrettävä päätösten perusteluja ja seurauksia.

Hänen mukaansa junioritehtävien automatisaatio synnyttää oppimisvajeen, jolloin yrityksissä tulisi

tarkastella oppimisen ja perehdyttämisen rakenteita. Eräs tärkeä asia, jota junioritehtävien on tarkoitus opettaa, on työssä tarvittava arvostelukyky.

– Nuorelta asiantuntijalta odotetaan helposti yhtä korkeaa arvostelukykyä, vaikka mahdollisuudet harjoitella vähenevät. Organisaatioiden on tietoisesti rakennettava uusia tapoja harjoitella perustaitoja, joiden varassa senioriasiantuntijuus syntyy.

Tekoälyä hyödyntävässä työssä turvallisuus riippuu ennen kaikkea ihmisen kyvystä havaita virheet. Tämä on haastavaa siksi, että tekoälyn vastaus voi olla 90-prosent-

tisesti oikein, mutta juuri pielessä oleva 10 prosenttia voi olla ratkaiseva.

– Tekoälyltä pitäisi kysyä samoja kysymyksiä, joita tiedustelijat kysyvät arvioidessaan tietomassoja: Mitkä ovat vaihtoehtoiset selitykset? Mikä näyttö tukee eri vaihtoehtoja? Mikä tieto muuttaisi johtopäätöstä? Nilsson kertoo.

– Organisaatiot tarvitsevat älyllisesti rohkeita ihmisiä. Organisaatiossa pitää palkita nopeuden sijaan kysymisestä ja virheiden esiin nostamisesta. Jos näin ei tehdä, tekoäly saattaa vahvistaa väärän tiedon leviämistä. ●

Oikeusturvaa on alettu perusoikeuden sijaan tarkastella yhä useammin menoeränä, jota voidaan säätää valtiontalouden kulloistenkin tarpeiden mukaan.

Jussi Ikonen, asianajaja ja Suomen Asianajajien varapuheenjohtaja

Mitä oikeusvaltion puolustaminen saa maksaa?

Suomalaisen oikeusvaltion yksi tunnusmerkeistä on aina ollut, että jos valtio erehtyy – syyttää, tuomitsee tai vangitsee väärin – virhe korjataan täysimääräisesti. Viime aikojen kehitys viittaa kuitenkin toiseen suuntaan. Oikeusturvaa on alettu perusoikeuden sijaan tarkastella yhä useammin menoeränä, jota voidaan säätää valtiontalouden kulloistenkin tarpeiden mukaan.

Oikeusministeriössä valmistellaan parhaillaan lakimuutosta, jonka toteutuessa syyttömästi vangitulle tai tuomitulle vapaudenmenetyksestä valtion varoista maksettavalle korvaukselle asetetaan katto. Hanke perustuu valtioneuvoston talouspoliittiseen linjaukseen ja sen virallisena perusteluna on estää kärsimyskorvausten muodostuminen ”kohtuuttoman suuriksi”. Sanavalinta on paljastava: kohtuuttomuudesta puhutaan tilanteessa, jossa valtio on ensin riistänyt ihmisen vapauden perusteettomasti. Korvauskaton asettaminen ei käytännössä olisi oikeudellinen täsmennys, vaan poliittinen päätös siitä, että tietyn rajan jälkeen valtion virheestä maksettava korvaus ei enää kasva – riippumatta siitä, kuinka pitkäksi vapaudenmenetys venyy tai kuinka raskaat seuraukset siitä yksilölle aiheutuvat.

Vastaavasti oikeusministeriössä oli viime vuoden lopulla jo pitkälle valmisteltu hanke, jolla olisi leikattu valtion varoista maksettavia oikeudenkäyntikulukorvauksia tapauksissa, joissa syyte hylätään tai jätetään tutkimatta. Esityksen mukaan valtion varoista maksettava korvaus olisi näissä tilanteissa rajattu 120 euroon tunnilta (alv 0), kun aiempi kohtuulliseksi katsottu toteutunut korvaustaso oli keskimäärin 219 euroa (alv 0) tunnilta.

Lisäksi esityksen mukaan yli 80 tunnin työ olisi korvattu vain erityisestä syystä, kun voimassa olevassa laissa työn enimmäismäärää ei ole rajoitettu. Esitys vedettiin lopulta oikeusministerin toimesta pois Suomen Asianajajien vastustettua sitä oikeusvaltiota vakavasti rapauttavana toimenpiteenä.

Samaan sarjaan liittyy viime kesänä paljon julki-suutta saaneen seksuaalirikosoikeudenkäynnin (Auer ja Ihle) yhteydessä valtakunnansyyttäjän esittämä väite puolustusasianajajien laskutuksen ”höttöydestä”. Puolustusasianajajien laskujen kohtuullisuus tulee voida saattaa ylempien tuomioistuinten arvioitavaksi, mutta arvostelussa odottaisi hieman kunnioittavampaa sävyä. Näin erityisesti, kun huomioidaan, että puolustuksen kanta osoitautui oikeaksi ja valtion syyte perusteettomaksi. Olennainen kysymys on: Mikä on kohtuullinen puolustautumiskustannus siitä, että oikeusmurhaa ei tapahtunut?

Suomen Asianajajat ymmärtää, että oikeuslaitos ei voi olla immuuni talouden realiteeteille. Keinot pitää kuitenkin valita niin, että ne eivät heikennä oikeusvaltion perusteita. Esimerkiksi nyt syksyllä tuomioistuimissa käyttöön otettava todistelutalenneuudistus sekä suunnitteilla oleva syyteneuvottelun käyttöalan laajentaminen ovat mielestämme perusteltuja uudistuksia. Oikeudenkäyntien keston ja kustannusten rajoittaminen sekä tuomioistuinlaitoksen rajallisten resurssien kohdentaminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ovat yleisesti hyväksyttyjä tavoitteita. Edellä mainitut keinot ovat niihin hyvin toimivia ilman, että ne vaarantavat yksilön oikeusturvaa.

SKUUPPIEN JÄLJILLÄ

Rikosuutiset kiinnostavat yleisöä, mutta toimittaja Päivi Happonen mukaan oikeusjournalismin tehtävä on paljon suurempi kuin yksittäisten juttujen seuraaminen. Se auttaa ihmisiä ymmärtämään rikosprosessia ja osoittaa, että oikeusjärjestelmä toimii.

Ylen rikos- ja oikeustoimittaja **Päivi Happonen** oli joulukuussa 2025 Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa seuraamassa **Anneli Auerin** ja **Jens Ihlen** seksuaalirikosoikeudenkäyntiä. Syyttäjä alkoi käydä läpi syytteitä, joissa kuvattiin lapsiin kohdistuneita poikkeuksellisen raakoja tekoja.

Happonen sormet pysähtyivät näppäimistölle.

Kilpailevat mediat julkaisivat tietoja samaan aikaan, mutta Happonen ei ollut varma, sopivatko yksityiskohdat Ylen journalistiseen linjaan. Hän poistui salista ja soitti toimituksen johdolle.

– Kävimme läpi, millaisista yksityiskohdista oli kyse ja voimme kertoa niitä. Tiesin samalla, että kilpailijat laittoivat tekstiä ulos.

Yle hävisi hetkeksi nopeuskilpailun. Toimituksessa päädyttiin kuitenkin siihen, että osa yksityiskohdista oli tarpeen kertoa, jotta yleisö ymmärtäisi syytteiden vakavuuden. Juttuun lisättiin varoitus järkyttävästä sisällöstä.

Happonen kertoo tapauksesta, koska hän haluaa havainnollistaa, mitä journalistinen harkinta käytännössä tarkoittaa. Nopeus on tärkeää, mutta ei koskaan voi mennä vastuun edelle. Kiireen keskellä Happonen tärkein sääntö on yksinkertainen. →

– Journalismissa tietojen oikeellisuus on aina tärkeää, mutta rikosjournalismissa se korostuu, koska kirjoitamme ihmisistä, joita epäillään tai syytetään rikoksista. Kun teen hetki hetkeltä -seurantaa oikeussalissa, jossa kuuntelen asianajajaa ja syyttäjää, ja jos minulta menee yksikin sana ohi, en voi julkaista heidän sanomaansa. Kaiken pitää olla oikein.

ENSIMMÄINEN SKUUPPI

Siilinjärveläislähtöinen Päivi Happonen ei vielä 11-vuotiaana tiennyt tarkalleen, mitä toimittajan työ tarkoittaa. Savon Sanomien toimittaja ja kuvaa- ja saapuivat perheen silloiseen kotiin tekemään lehtijuttua Happonen isästä, ja jokin ammatissa alkoi kiinnostaa.

– Seurasin heidän työskentelyään ja ajattelin, että tuo voisi olla aika mukavaa työtä. Joku siinä hetkessä vaikutti minuun, hän kertoo.

Muutamaa vuotta myöhemmin toimittajan työssä viehätti juuri mahdollisuus selvittää asioita. Rikosjournalismin pariin Happonen päätyi osittain sattumalta, kun Ylestä aukesi rikostoimittajan paikka ja Happoselle tarjoutui mahdollisuus kokeilla tehtävää. Ala vei nopeasti mukanaan.

Erityisesti hän muistaa ensimmäisen oman uutisensa eli skuuppinsa. Vuosi oli 2004, ja Helsingin poliisi oli ottanut kiinni useita ihmisiä tapauksessa, johon liittyivät Venäjän suurlähetystön työntekijät ja paritusepäilyt. Happonen uutinen levisi nopeasti muihin medioihin.

– Muistan edelleen, miten hienolta se tuntui. Olin onnistunut saamaan oman uutisen uran aika alkumetreillä. Sama tunne tulee edelleen.

Omien uutisten etsiminen on yhä yksi rikostoimittajan työn keskeisistä tehtävistä. Se tarkoittaa tiedon kaivamista, lähteiden rakentamista, asiakirjojen tutkimista ja joskus pitkää selvitystyötä ennen kuin mitään voidaan julkaista.

Kun Happonen aloitti, Ylessä rikosjournalismia teki käytännössä yksi erikoistoimittaja. Nykyään rikos- ja oikeusjuttuja tehdään myös aluetoimituksissa, ja Helsingissä niitä tekee neljän toimittajan ryhmä. Se mahdollistaa päivittäisen uutisseuran lisäksi myös laajemmat jutut, jotka eivät ole sidottuja yhden päivän uutistapahtumiin.

– Isommissa suomalaismedioissa on mielestäni edelleen hyvät mahdollisuudet tehdä laadukasta rikos- ja oikeusjournalismia. Se kuitenkin vaatii, että toimittajat tuntevat aihepiirin ja myös toimituksen johto ymmärtää, että tähän kannattaa käyttää aikaa ja ihmisiä.

”Journalismissa tietojen oikeellisuus on aina tärkeää, mutta rikosjournalismissa se korostuu.”

NIMEN JULKAISEMINEN ON AINA HARKINTAA

Rikosjournalismin erityispiirteisiin kuuluu jatkuva punninta siitä, mitä yksityiskohtia yleisölle on perusteltua kertoa.

Esimerkiksi epäillyn tai syytetyn nimen julkaisemiseen ei Ylessä ole yhtä automaattista sääntöä. Ratkaisu tehdään tapauskohtaisesti ja siinä arvioidaan muun muassa henkilön yhteiskunnallista asemaa, rikosepäilyn vakavuutta ja rikosprosessin vaihetta.

Tuomion kohdalla kahden vuoden ehdoton vankeusrangaistus on yksi julkaisemista puoltava seikka, mutta sekään ei tarkoita, että nimi automaattisesti kerrottaisiin.

Sosiaalinen media on tehnyt harkinnasta entistä monimutkaisempaa. Rikosepäilyn kohteena olevan henkilön nimi saattaa kiertää verkossa jo kauan ennen kuin journalistinen media on päättänyt julkaista sitä. Happonen mielestä tämä ei vähennä median vastuuta – pikemminkin päinvastoin.

– Somessa voidaan kirjoittaa mitä tahansa. Siellä voi kiertää oikea tai väärä nimi. Kun me julkaisemme tiedon, sen pitää olla tarkistettu ja meidän pitää pystyä perustelemaan, miksi kerromme asian juuri siinä vaiheessa.

Joskus tunnistettavuuden raja tulee vastaan ilman nimeäkin. Kun ihmisestä kerrotaan riittävästi yksityiskohtia, yleisön voi olla helppo päätellä, kenestä on kyse. Siksi toimituksessa keskustellaan myös siitä, voiko jutussa kertoa esimerkiksi paikkakunnan tai muun yksityiskohdan ilman, että henkilö muuttuu käytännössä tunnistettavaksi.

– Joudumme miettimään jatkuvasti, missä kohdalla tietoa on liikaa. Se kuuluu tähän työhön.

JUTTU SEURATAAN LOPPUUN ASTI

Jos media kertoo näyttävästi rikosepäilystä, sen on Happonen mukaan huolehdittava myös siitä, että prosessin lopputulos kerrotaan. Jos syytteet hylätään, uutinen ei voi jäädä pieneksi maininnaksi verkkoon sen jälkeen, kun alkuperäinen epäily on kerrottu suurelle yleisölle.

– Jos olemme kertoneet puoli yhdeksän uutisissa, että henkilöä epäillään tai syytetään, pyrimme kertomaan samassa lähetyksessä myös sen, jos syytteet myöhemmin kaatuvat.

PÄIVI HAPPONEN

- Yhteiskuntatieteiden maisteri Tampereen yliopistosta 2002
- Toimittaja Ylen Kuningaskuluttaja-ohjelmassa 1994–2000
- Kotimaan toimittaja Ylen uutistoimituksessa 2000–2004
- Rikos- ja oikeustoimittaja Ylen uutistoimituksessa 2004–
- Oikeustoimittajien yhdistyksen varapuheenjohtaja 2022–

Kolme kysymystä

1. MIKÄ ON PARAS NEUVO, JONKA OLET KOSKAAN SAANUT?
"Älä stressaa, kaikki menee varmasti ihan hyvin. Tätä koittavat muistuttaa niin kollegat kuin puolisoikin."

2. MIKÄ ON VIIMEISIN ASIA, JOKA ON INSPIROINUT SINUA?
"Kesälomalla kuuntelin erästä dekkaria. Siitä tuli pitkästä aikaa fiilis, että voisin kirjoittaa itsekin jatkoa kahdelle kirjalleni."

3. MITEN VIETÄT VAPAA-AIKASI, KUN SAAT ITSE PÄÄTTÄÄ?
"Uin avannossa, hiihdän ja pyöräilen. Urheilu on minulle tärkeä keino rentoutua."

Ylen rikos- ja oikeustoimituksessa pitkään jatkuvia prosesseja seurataan järjestelmällisesti. Seurantakalenterissa voi olla yhtä aikaa 100–150 tapausta. Kun rikostutkinnasta tehdään ensimmäinen uutinen, tapaus kirjataan seurattavaksi. Sen jälkeen toimitus tarkistaa tutkinnan etenemistä, syyteharkintaa, mahdollista oikeudenkäyntiä ja lopulta tuomiota.

Tuomioistuinten pitkät käsittelyajat tekevät tästä entistä tärkeämpää. Joskus vuosia aiemmin alkanut tapaus roikkuu seurannassa edelleen. Vuosien aikana yleisö ehtii unohtaa tapauksen yksityiskohdat, mutta ihmiseen yhdistetty rikos-epäily voi jäädä mieleen.

LÄHTEITÄ EI RAKENNETA SOMESSA

Journalisteille henkilökohtaiset lähteet ovat edelleen tärkeitä. Luotettava lähde voi auttaa tarkistamaan tiedon tai antaa vinkin asiasta, jonka yhteiskunnallisen merkityksen hän katsoo niin suureksi, että sen pitäisi tulla julki.

Sähköiset vihjekanavat ovat tuoneet rinnalle uusia tapoja saada tietoa, mutta ne eivät ole korvanneet henkilökohtaisia suhteita.

Niiden rakentaminen on kuitenkin Happonen mukaan muuttunut vaikeammaksi. Viranomaisorganisaatioissa suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin yhteydenpitoon median kanssa, ja pelko tietojen "vuotamisesta" voi tehdä ihmisistä pidättyväisempiä.

"Asianajajat ymmärtävät nykyään aika hyvin, että päämiehen puolesta kannattaa usein lausua jotakin."

Samalla toimittajat ovat käyneet viranomaisten kanssa keskustelua julkisuusperiaatteen tulkin-
nasta. Happonen nostaa esiin tilanteita, joissa esitutkinta-aineistosta on salattu epäillyn kuulumisen järjestäytyneeseen rikollisryhmään tai tietoja henkilön radikalisoitumisesta.

Happonen muistuttaa erosta tiedon saamisen ja tiedon julkaisemisen välillä. Se, että toimittaja saa haltuunsa asiakirjan tai tietää jonkin yksityiskohdan, ei tarkoita, että kaikki tieto päätyisi uutiseen.

Myös asianajajien kanssa keskustelu on Happoselle osa päivittäistä työtä. Yhteydenpito alkaa usein jo esitutkinnan aikana ja jatkuu mahdolliseen oikeudenkäyntiin asti.

– Asianajajat ymmärtävät nykyään aika hyvin, että päämiehen puolesta kannattaa usein lausua jotakin.

Happonen näkökulmasta kyse on uutisoinnin tasapainosta. Jos poliisi tiedottaa rikosepäilystä ja

epäillyn puolustus ei kommentoi mitään, julkisuu-
teen välittyä väistämättä vain toinen puoli tapah-
tumista. Jo tieto siitä, kiistääkö päämies epäilyn tai
syytteen, voi olla journalistisesti olennainen.

– Toimittajana voin vain toivoa, että kysymyk-
siin vastattaisiin mahdollisuuksien mukaan edes
jotenkin, jotta molempien osapuolten kannat tule-
vat esiin, Happonen vetoaa.

MEDIA TARVITSEE YLEISÖNSÄ

Rikos- ja oikeusjournalismilla on Happonen mieles-
tä tärkeä sivistävä tehtävä. Tavallinen kansalainen
ei välttämättä tunne rikosprosessin eri vaiheita tai
ymmärrä, mitä esimerkiksi epäiltyä oleminen
juridisesti merkitsee. Oikeudenkäynneistä raportoi-
malla media näyttää konkreettisesti, kuinka järjes-
telmä toimii: mitä syyttäjä tekee, mikä on puolus-
tuksen tehtävä ja miten tuomioistuin arvioi asiaa.

– Rikoksista myös jäädään kiinni. Sekin on tär-
keä asia kertoa.

Rikosjournalismin tulevaisuudesta Happonen
ei ole huolissaan ainakaan yleisön kiinnostuksen
puolesta. Rikosjutut keräävät lukijoita, ja *true crime*
-ilmiö elää vahvana kirjoissa ja podcasteissa.

Yksi asia journalistin työssä on muuttunut:
Tärkeän jutun tekeminen ei enää yksin riitä. Yleisö
pitää saada myös avaamaan se.

Happonen kertoo joskus esitelleensä syyttäjille
erilaisia uutisten otsikkovaihtoehtoja ja selittä-
neensä, kuinka uutisia nykyään tarjotaan yleisölle.
Yksi kuulijoista kysyi, onko uutistoiminta muuttu-
nut pelkäksi viihteeksi.

Ei ole, Happonen vastasi. Kyse on siitä, että journa-
lismilla on vaikutusta vasta, kun se tavoittaa ihmisiä.

– Jos teemme tärkeän jutun oikeudenkäynnistä
eikä kukaan lue sitä, ei siitä ole paljon hyötyä. ●

Piileekö vastuuvakuutuksessa sudenkuoppa?

Asianajajan vastuu jatkuu kymmenen vuotta. Esimerkiksi eläköitymistä pohtivan on syytä tarkistaa varallisuusvastuuvakuutuksensa päättymisehto.

Asianajaja, varatuomari **Markku Savolainen** havahtui hiljattain vakuutus- ehtojen ongelmaan.

Joensuussa toimivan Asianajo- toimisto Simonen & Savolainen Oy:n varallisuusvastuuvakuutus oli pitkään LähiTapiolassa. Pitkän uran tehneille Savolaiselle ja perustajaosakkaalle **Taneli Simoselle** tuli ajankohtaiseksi pohtia toimiston sukupolvenvaihdosta. Vuosi sitten he toteuttivat osittaisen sukupolvenvaihdoksen ja liikkeenluovutuksen. Samalla tuli tarve tarkistaa vakuutusturvan ehtoja.

– Aikanaan olemme ne paperit lukeneet tosi tarkasti. Oli hermostuttavaa huomata, että vakuutusehdot olivat salakavalasti muuttuneet turvan ajallisen kattavuuden osalta, Savolainen sanoo.

Korvattavuuden ehto oli muuttunut joitakin vuosia aiemmin. Ehtona on nyt, että ”vahinko on todettu vakuutuskauden aikana ja siitä on ilmoitettu LähiTapiolalle viimeistään 12 kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä”. Alun perin riitti, että virhe oli sattunut vakuutuksen voimassa ollessa.

Savolainen totesi, että jos toimisto myytäisiin, vakuutusasiat eivät olisi enää heidän käsissään. Koska asianajajan vastuu jatkuu 10 vuotta, on teoriassa mahdollista, että heidän omistusaikanaan hoidetuista tehtävistä ilmenisi myöhemmin vuosina korvattavia vahinkoja.

Vakuutusturvan päättymisen jättäisi tällöin asianajajan tyhjän päälle.

EHDOISSA ON EROJA

Savolainen selvitti asiaa. Vakuutusyhtiöllä ei ollut tarjota erillisestä maksustakaan niin sanottua häntävakuutusta, joka kattaisi mahdolliset myöhemmin ilmenevät vahingot.

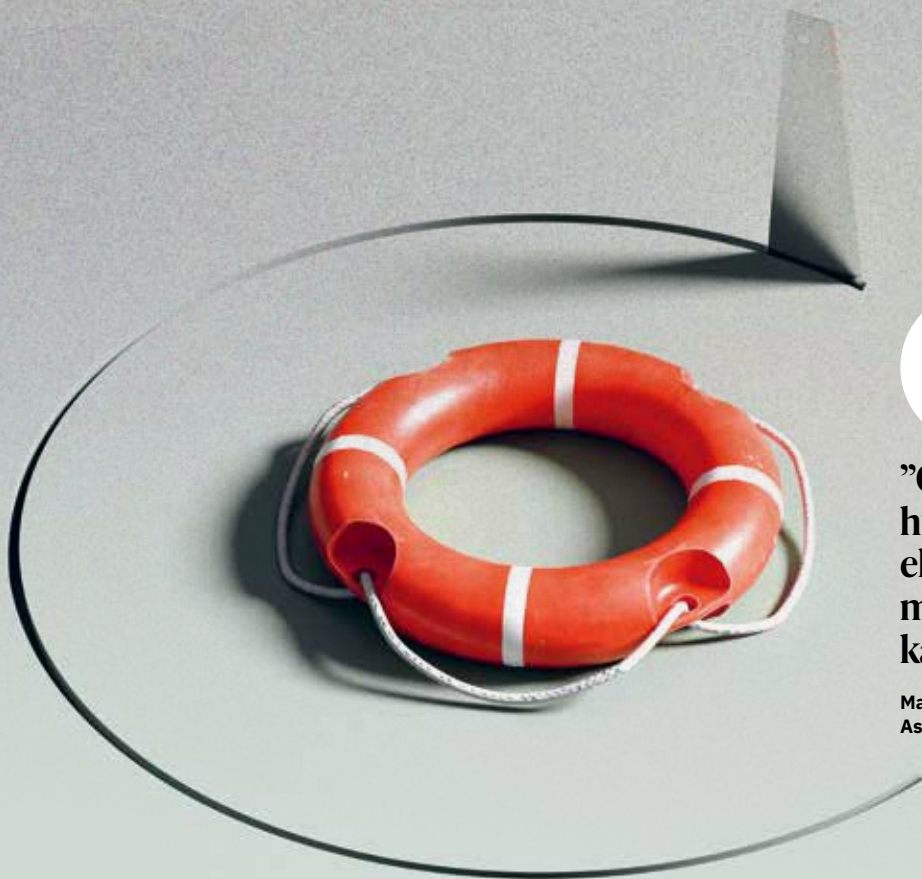
– Samoihin aikoihin Pohjolan vakuutusmyyjä sattui olemaan minuun yhteydessä. Esitin vaatimukset, joita tarvitsimme vakuutusturvaltamme ja Pohjola kykeni nämä toteuttamaan.

Uusi vakuutus kattaa vakuutuskauden aikana tapahtuneet teot ja laiminlyönnot käytännössä koko vastuujajan eli 10 vuotta, jos asianajaja hakee korvausta vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa vahingon ilmenemisestä. Vakuutusten hinnoissa ei ollut merkittävää eroa.

Asianajajille pakollinen varallisuusvastuuvakuutus korvaa asiakkaalle neuvonnassa tai toimeksiannossa tapahtuneesta virheestä aiheutuneen puhtaan varallisuusvahingon. Asiakkaan on vaadittava korvausta kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahingonkärsijä sai tietää vahingosta, viimeistään kuitenkin 10 vuoden kuluessa siitä, kun vahinko on tapahtunut.

Kysyimme vakuutusyhtiöiltä, millaisia ajallisia rajoituksia niillä on ehdoissaan. Pohjantähti ei halunnut vastata Advokaatin kysymykseen.

Turvan varallisuusvastuuvakuutus korvaa vahingon, jos se on todettu vakuutuskauden aikana ja siitä on ilmoitettu viimeistään 12 kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tämä on samanlainen kuin LähiTapiolan ehto. Myös Ifillä on tällainen ehto.

”Oli hermostuttavaa huomata, että vakuutusehdot olivat salakavalasti muuttuneet turvan ajallisen kattavuuden osalta.”

**Markku Savolainen, asianajaja,
Asianajotoimisto Simonen & Savolainen Oy**

LähiTapiolan korvauspäällikkö **Matti Karimäki** toteaa, että jos tulee poikkeavia tilanteita tai vakuutustarpeita kuten eläköitymistä, toiminnan alasajoa tai toimiston myyntiä, kannattaa olla hyvissä ajoin yhteydessä vakuutusyhtiöön. Tällöin voidaan selvittää mahdollisuus täydentää vakuutusturvaa tapauskohtaisesti.

Fennian ja Pohjolan varallisuusvastuuvakuutukset korvaavat myös vahinkoja, joista asiakas esittää korvausvaatimuksen asianajajalle vasta tämän vakuutuksen päättymisen jälkeen. Vahinko siis saattaa ilmetä vasta myöhemmin, mutta se on tapahtunut vakuutuksen voimassaoloaikana.

Fennian vakuutus korvaa tällaisen vahingon, jos korvausvaatimus esitetään vakuutuksenottajalle tai vakuutetulle 24 kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä.

Pohjolan ehto kattaa pitkänkin ajan jälkeen ilmeneviä, vakuutuskaudella tapahtuneita vahinkoja, joista vakuutuksenottaja on korvausvastuussa. Vakuutusturva ulottuu näin myös 10 vuoden vastuu aikaan.

SEURAA MUUTOKSIA

Vakuutusturvan jatkuvuuteen tulee kiinnittää huomiota silloinkin, kun vaihtaa vakuutusyhtiötä.

Varallisuusvastuuvakuutuksessa voi olla retro-suojaehto, jonka tarkoitus on ehkäistä vakuutusten välisiä aukkoja. Tällöin uudesta vakuutuksesta voidaan tietyin ehdoin korvata vahinko, joka on aiheutettu välittömästi nykyistä edeltävän vakuutuksen

voimassaoloaikana, mutta todetaan vasta nykyisen vakuutuksen aikana.

Toimiston myynnissä vakuutusten jatkuvuus riippuu kaupan tyypistä. Osakekaupassa yhtiö pysyy samana ja vastuuvakuutus jatkuu katkeamattomana saman y-tunnuksen alla. Liiketoimintakaupassa myyjä ja ostaja ovat eri yrityksiä ja kumpikin huolehtii omasta vakuutusturvastaan.

Ifn yritysten vastuuvakuutusten tuotepäällikkö **Joni Jakonen** mainitsee, että jos toimisto myydään, voidaan tarvittaessa tehdä häntävakuutus, joka pidetään voimassa, vaikka operatiivinen toiminta on päättynyt. Vastuut voivat myös siirtyä osana kaupaa, ja osapuolet voivat sopia näistä eri tavoin.

Turvan kehityspäällikön **Marika Harjulan** mukaan vastuuvakuutuksissa on varsin yleinen tilanne, että korvausvaatimus saatetaan esittää vasta vakuutuksen päättymisen jälkeen. Osa päättää siksi pitää vakuutusturvan voimassa vielä liiketoiminnan päättymisen tai omistusjärjestelyjen jälkeen.

Asianajaja Markku Savolainen muistuttaa kollegoita olemaan hereillä: kannattaa seurata vakuutusehtojen muutoksia, vaikka olisi vakuutusta ottaessa tutkinut ehdot tarkkaan.

– Eläköitymistä pohtivien asianajajien on erityisesti syytä tarkistaa, millainen päättämisehto heidän vastuuvakuutuksessaan on. Kiireinen asianajaja ei helposti muista seurata vakuutuskäytäntöihin liittyviä asioita. Suomen Asianajajien tuki olisi myös hyödyllistä: se, että jollakulla olisi tuntosarvet pystyissä. ●

OIKEILLA URILLA

Lisää valvontalautakunnan ratkaisuja löytyy valvontalautakunnan nettisivujen hakemistosta valvontaratkaisut.fi.

Nina Solas-Iloniemi
johtaja, valvontayksikkö

Tuoreita ratkaisuja palkkioriiidoista

Valvontalautakunta voi arvioida asianajotoimiston laskun kohtuullisuuden antamassaan suositusluontoisessa ratkaisussa. Suosituksen kohteena on asianajotehtävästä veloitettu palkkio ja kulujen korvaus. Vuonna 2025 valvontalautakunta ratkaisi 87 palkkiorii tahakemusta, joista 11 tapauksessa annettiin palkkionalennussuositus. Vuonna 2026 valvontalautakunnassa on heinäkuuhun mennessä tullut vireille 101 palkkiorii-ta-asiaa, joista alla viimeaikaista ratkaisukäytäntöä.

Hinta-arviolla oli merkitys laskun kohtuullisuutta arvioitaessa

Asianajaja oli avustanut hakijaa omaisuuden erottelussa ja laskuttanut 3 313 euroa (sis. alv.). Hakijan mukaan laskutus oli kohtuuton suhteessa 2 000 euron hinta-arvioon.

Valvontalautakunta totesi, että hinta-arvion ylittäminen siitä etukäteen ilmoittamatta ei poistanut asianajajan oikeutta saada palkkio päämieheltään. Arviolla oli kuitenkin vaikutusta laskun kohtuullisuuden arvioinnissa. Kuluttajapalvelusopimussääntelyn mukaan lopullinen hinta saa ylittää arvion enintään 15 prosentilla. Valvontalautakunta katsoi, että 2 000 euron arvio voi ylittyä 15 prosentilla. **Palkkiota suositeltiin alennettavaksi.**

Pesänselvittäjän laskun kohtuullisuus

Asianajaja oli toiminut käräjäoikeuden määräämänä pesänselvittäjänä. Asianajotoimisto oli laskuttanut lähes 45 000 euroa. Toimeksianto oli kestänyt noin viisi kuukautta ja asian hoitamiseen oli kulunut 189 tuntia, josta perunkirjoitukseen oli käytetty 64 tuntia.

Valvontalautakunta totesi, että laskutettua ajankäyttöä oli huomattavan paljon toimeksiannon ajallinen kesto huomioiden. Kyse ei ollut tavanomaiseen pesänselvitykseen verrattuna poikkeuksellisen laajasta ja monimutkaisesta

pesästä. Valvontalautakunta katsoi, ettei laskutus ollut oikeasuhtainen tehtävän laatu ja työmäärä huomioiden, ja totesi 120 tunnin veloitusta vastaavan määrän kohtuulliseksi.

Palkkiota suositeltiin alennettavaksi. ●

Kohtuuton laskutus tavanomaisessa riidassa

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja oli avustanut hakijaa autokauppariidassa, jossa käräjäoikeus oli tuominnut asian hakijan hyväksi. Asianajotoimisto oli laskuttanut yhteensä 10 884 euroa (sis. alv.).

Toimeksiantoon oli käytetty 32 tuntia, joista 31 oli kattanut asian valmistelun ja haastehakemuksen toimittamisen käräjäoikeuteen. Valvontalautakunta piti laskua kohtuuttomana asian laatu, laajuus ja työmäärä huomioiden. Kohtuullinen palkkio oli 5 000 euroa (sis. alv.). **Palkkiota suositeltiin alennettavaksi.**

JURIDIIKAN UUTUUSTEOKSET

Tutustu ja tilaa kirjakauppa.almainsights.fi

// Rekisteröidyn oikeudet korostuvat digitaalisessa yhteiskunnassa kasvavan datan ja tekoälyn hyödyntämisen myötä. Kirjamme esittelee keskeiset rekisteröidyn oikeudet, viranomaisratkaisut ja käytännön prosessin rekisteröidyn pyyntöjen käsittelylle.”

– Kuvassa: Miia Kataja, Laura Varjokari, Mari-Ilona Korhonen, Maria Aholainen

Maria Aholainen, Miia Kataja,
Mari-Ilona Korhonen, Laura Varjokari
REKISTERÖIDYN OIKEUDET
Käytännön käsikirja
Sh. 112 €

Alexander Thesleff
**LUOVAN TYÖN AUTOMAATIO
JA TEKIJÄNOIKEUS**
Sh. 152 €

Timo Ojala
**LAPSIIN KOHDISTUVAT
SEKSUAALIRIKOKSET**
Sh. 104 €

Pia Puolakka (toim.)
**OIKEUSPSYKOLOGIAN
NÄKÖKULMIA RIKOSPROSESSIIN**
Sh. 118 €

Kenneth Svartström
TURVAAMISTOIMET
Oikeudenkäymiskaaren 7 luku
ja todistelun turvaaminen
Sh. 101 €

Mitä KKO on linjannut perhe- ja jäämistöoikeudesta?

Perhe- ja jäämistöoikeuden alalla on viime vuosina saatu joitakin uusia KKO:n ennakkopäätöksiä. Advokaatti esittelee niistä tärkeimpiä.

1.

TUORE RATKAISU PERUSTEETTOMAN EDUN PALAUTUKSESTA

Aviovarallisuus oikeudellisia valituslupahakemuksia tulee korkeimpaan oikeuteen aika ajoin, mutta ne ovat usein asetelmiltaan sellaisia, ettei niissä päästä ennakkopäätöksen kannalta olennaiseen oikeuskysymykseen.

Tuore poikkeus on ratkaisu KKO 2026:15, jossa oli kyse perusteettoman edun palautuksesta avioeron jälkeisessä omaisuuden erottelussa. Puolisoilla oli täysin avio-oikeuden poissulkeva avioehtosopimus.

– Ratkaisussa päästiin arvioimaan sitä, miten yleinen varallisuus oikeudellinen edunpalautusoppi suhteutuu avioliittolain mukaiseen aviovarallisuusjärjestelmään, KKO:n esittelijäneuvos **Paula Jutila** kertoo.

Jutila mainitsee myös vanhemman ratkaisun KKO 2021:28, joka koski avioehtosopimuksen muotomääräyksiä. Avioliittojen osalta korkeimmasta oikeudesta on vuosina 2019 ja 2020 annettu hyvitysratkaisuja, mutta aivan tuoreita ennakkopäätöksiä ei ole.

Ennakkopäätöstä kaivataan, mutta juttua ei tule

LAAJOJA riita-asioita päättyy kärkeä oikeuksiin vähemmän kuin ennen, mikä vähentää myös korkeimpaan oikeuteen saapuvien juttujen määrää. Esittelijäneuvos **Paula Jutilan** mukaan ilmiö näkyy esimerkiksi aviovarallisuus oikeudessa.

– Jos kysymys on vain rahasta, ihmiset ovat ehkä helpommin valmiita kompromisseihin tai luopumaan asian ajamisesta loppuun asti. Statusasiat ja lapsiasiat voivat taas olla niin periaatteellisia, ettei rahalla ole samalla tavalla merkitystä.

Suurin osa korkeimpaan oikeuteen tulevista riita-asioista koskee varsinaisen aineellisoikeudellisen oikeuskysymyksen sijaan sitä, oli-

siko hovioikeuden pitänyt myöntää asiassa jatkokäsittelylupa.

Ylimääräinen kierros takaisin hovioikeuteen myös pidentää käsittelyaikaa, ja juttu saattaa matkan varrella pudota pois esimerkiksi pitkän käsittelyajan tai kasvavien kustannusten vuoksi. Seurauksena voi olla, että oikeustila jää jossakin kysymyksessä pitkäksi aikaa epäselväksi.

– Monesti kuulee, että jostakin tietystä asiasta tarvittaisiin ennakkopäätös. Mutta jos korkeimpaan oikeuteen ei yksinkertaisesti tule sopivaa juttua, jossa ratkaisu voitaisiin antaa, emme pääse kysymyksen käsiksi.

Tilannetta on pyritty helpottamaan uusilla lainsäädäntöinstrumenteilla, kuten hyppyvalituksella ja ennakkopäätöskysymysmenettelyllä, joiden avulla hyviä kysymyksiä saadaan nopeammin KKO:n käsiteltäväksi.

– Kansainvälisesti katsottuna Suomessa päättyy silti tuomioistuihin ja myös korkeimpaan oikeuteen vain vähän riita-asioita. ●

Ajankohtaista perhe- ja jäämistöoikeudellista oikeuskäytäntöä KKO:sta -koulutus 27.10.2026 klo 9.30–12.45, myös etänä. Kouluttajana toimii KKO:n esittelijäneuvos, riita-asioiden asiaryhmäpäällikkö Paula Jutila.

2.

JÄÄMISTÖOIKEUDESSA RIITTÄÄ KÄSITELTÄVÄÄ

Jäämistöoikeudesta ratkaisuja on viime vuosina kertynyt hieman enemmän. Korkein oikeus on käsitellyt esimerkiksi kuolinpesän osakkaan kanneoikeutta pesänselvittäjän hallinnon aikana sekä pesänjakajan toimivaltaa (KKO 2020:9, 2022:39 ja 2022:57).

Aivan tuoreessa ratkaisussa KKO 2026:54 arvioitiin pesänselvittäjän mahdollisuutta saada tuomioistuimelta lupa myydä perinnönjaon toimitamiseksi vapaa-ajan kiinteistö, johon leskelle oli testamentilla määrätty hallintaoikeus. Ratkaisu KKO 2021:10 puolestaan koski pesänselvittäjän vahingonkorvausvastuuta hallintaoikeudesta luopumiseen liittyneessä tilanteessa.

Testamenttioikeudesta Paula Jutila nostaa esiin myös ratkaisun KKO 2024:33, jossa arvioitiin ulkomailla tehdyn testamentin tiedoksiantoa ja lakiosavaatimuksen vanhentumista, sekä ratkaisun KKO 2025:8, jossa korkein oikeus joutui pohtimaan testamentintekijän oletettua tarkoitusta testamentin toissijaismääräyksen rauettua muuttuneiden olosuhteiden vuoksi.

Tyypillisesti testamentin tulkintaa koskevat korkeimpaan oikeuteen saapuvat valituslupa-asiat ovat hyvin tapauskohtaisia.

– Niissäkin pyritään mahdollisuuksien mukaan tarttumaan kiinni mahdollisuuksiin lausua jotakin yleisempää, mutta usein kysymys on niin vahvasti yksittäisen tapauksen olosuhteista, ettei valitusluvan myöntämiselle ole edellytyksiä.

3.

OIKEUS TUNTEA SYNTYPERÄNSÄ KOROSTUU

Vanhemmukseen liittyvissä asioissa Jutila näkee viime vuosien oikeuskäytännössä selvän kehityskulun. Ratkaisuissa on korostunut ihmisen oikeus identiteettiinsä ja biologisen syntyperänsä tuntemiseen. Kysymys liittyy Suomen perustuslain 10 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa turvattuun yksityiselämän suojaan.

– Nämä ovat hyvin periaatteellisia ja ihmisille tärkeitä asioita. Jos kysymys on esimerkiksi siitä, voidaanko isyys tutkia tai kuka on juridisesti tai biologisesti jonkun lapsi, asiaa koskevaa riitaa ei välttämättä sovita yhtä helposti kuin puhtaasti taloudellisia riitoja.

Periaatteellisesti merkittävä ratkaisu oli KKO 2021:88, jossa korkein oikeus määräsi kuolleiden henkilöiden haudan avattavaksi oikeusgeneettistä isyystutkimusta varten. Korkein oikeus katsoi biologisen alkuperän selvittämisen tarpeen olevan tapauksen olosuhteissa niin painava, että asiassa sovellettiin perustuslain 106 §:ää ja tavallisen lain säännös jätettiin soveltamatta. Samaa perustuslain säännöstä sovellettiin ratkaisussa KKO 2025:51.

– Tavallisen lain säännöksen soveltamatta jättäminen perustuslain vastaisena on hyvin harvinaista ja jo sen vuoksi periaatteellisesti merkittävää.

4.

LAPSIASIOISSA RATKAISUT OVAT USEIN TAPAUSSKOHTAISIA

Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevat asiat ovat Jutilan mukaan yleensä erittäin tapauskohtaisia, ja valituslupa myönnetään vain harvoin.

Tapaamisoikeuden laajuudesta ja poistamisesta on kuitenkin tällä vuosikymmenellä annettu ennakkopäätöksiä (KKO 2023:5, KKO 2025:65). Ratkaisussa KKO 2024:52 oli puolestaan kyse tapaamisoikeuden täytäntöönpanosta ja uhkasakon tuomitsemisesta maksettavaksi tilanteessa, jossa lapsi ja toinen vanhempi olivat poistuneet ulkomaille aikaisempien päätösten vastaisesti.

Uusi lainsäädäntö voi synnyttää erityisen tarpeen ennakkopäätöksille. Tästä ovat esimerkkejä ratkaisut KKO 2025:17 ja KKO 2025:86, jotka koskivat loppuvuodesta 2019 voimaan tullutta lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 14 a §:ää. Säännös mahdollistaa lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan asian käsittelemisen kirjallisessa menettelyssä, jos on ilmeistä, ettei aikaisemman sopimuksen tai päätöksen muuttamiseen ole perusteita.

– Kun tulee uusi säännös, korkeimmassa oikeudessa voidaan joutua arvioimaan ja ohjaamaan alempia oikeuksia esimerkiksi siitä, millaisiin tilanteisiin uutta säännöstä voidaan soveltaa. ●

Jos kysymys on vain rahasta, ihmiset ovat ehkä helpommin valmiita kompromisseihin.

Unelma-urasta tuli välietappi

Ura suuressa asianajotoimistossa oli Aki Aapiolle pitkään tavoite, jota kohti kannatti juosta täysillä. Perheen perustamisen myötä hän alkoi kuitenkin pohtia, voisiko yrittäjyys tarjota mahdollisuuden yhdistää kunnianhimoisen asianajotyön ja oman näköisen elämän.

Aki Aapio viihtyy nykyisin perheensä kanssa Vaasassa.

Asianajaja **Aki Aapio** oli 25-vuotiaana saavuttanut monen nuoren juristin unelman: paikan yhdessä Suomen suurimmista asianajotoimistoista ja mahdollisuuden osallistua maan merkittävimpiin yritysjärjestelyihin.

Arki oli jännittävää, mutta silti tuntui, että jokin yhtälöstä puuttui.

Helsinkiläissyntyinen Aapio harrasti nuorena tavoitteellisesti yleisurheilua, ja kun kilpaura päättyi, kilpailuvietti siirtyi työelämään.

– Oikeastaan sama draivi vain vaihtoi kohdetta. Oikeustieteellisessä syttyi haave päästä uralla mahdollisimman pitkälle, ja silloin suurimmat asianajotoimistot näyttivät luonnolliselta tavoitteelta, hän kertoo.

– Isojen yrityskauppojen parissa työskentely oli hienoa, mutta samalla aloin pohtia, haluanko rakentaa koko elämäni yhden uramallin ympärille.

Esikoisen syntymä vuonna 2018 pakotti tarkastelemaan työn ja perhe-elämän tasapainoa uudesta näkökulmasta. Samoihin aikoihin Aapio pyöritti Helsingin keskustassa ystävänsä kanssa pientä Airbnb-toimintaa, joka antoi ensikosketuksen yrittäjyyteen.

– Huomasin, että vaikka työ Airbnb-asunnossa oli arkista, kuten imurointia, sitä teki aivan eri asenteella, kun teki sitä itselleen. Siinä vaiheessa yrittäjyys alkoi kiinnostaa tosissaan.

Ennen hyppyä tuntemattomaan Aapio halusi varmistua siitä, millaista elämää hän oikeastaan

tavoitteli. Hän kuvaa pohtineensa pitkään, halusiko ”pelata sitä peliä”, jossa uralla eteneminen edellyttää jatkuvaa työpanoksen maksimoimista, vai rakentaa elämänsä tavalla, jossa myös perheelle jää aidosti tilaa.

– Minulle oli tärkeää, että perhe on oikeasti elämässä etusijalla eikä vain puheissa. Halusin löytää tavan tehdä kunnianhimoisesti töitä, mutta niin, että voin myös itse päättää omasta ajankäytöstäni.

LASKELMAT PUOLSIVAT PÄÄTÖSTÄ

Ratkaisua vauhditti muutto Helsingistä Vaasaan. Vuoden mittainen tuomioistuinharjoittelu Vaasassa osoitti, että pienemmällä paikkakunnalla työ ja vapaa-aika olivat aivan toisenlaisessa tasapainossa kuin pääkaupunkiseudulla. Työmatka lyheni tunnista viiteen minuuttiin, ja työpäivien kesto pysyi kurissa.

– Silloin tajusin, että elämän ei tarvitse pyöriä pelkästään työn ympärillä.

Aapio laski erilaisia taloudellisia skenaarioita ja vertasi yrittäjyyttä suuren toimiston urapolkuun.

”Halusin löytää tavan tehdä kunnianhimoisesti töitä, mutta niin, että voin myös itse päättää omasta ajankäytöstäni.”

Hänen johtopäätöksensä oli, että oikein rakennettuna yrittäjyys olisi sekä taloudellisesti että elämäntavan kannalta houkutteleva vaihtoehto.

– Jos yrittäjyys lähtee toimimaan, työn tuloksista pääsee hyötymään aikaisemmin. Silloin myös rahan aika-arvo on suurempi: aiemmin ansaittu ja sijoitettu euro ehtii tuottaa enemmän kuin euro, jonka saa vasta vuosia myöhemmin mahdollisen osakkuuden myötä.

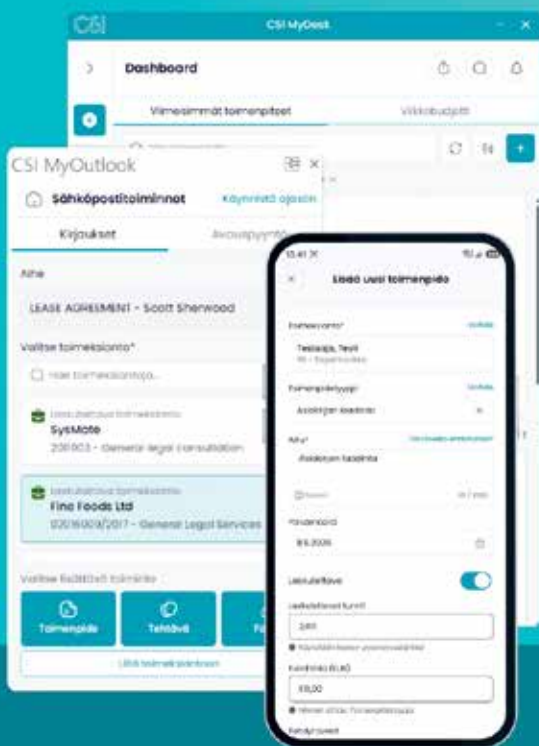
– Minulle suurin este yrittäjäksi ryhtymiselle ei ollut taloudellinen riski vaan henkinen kynnyks. Kun laskin asiat auki, yrittäjyys vaikutti jopa itsestään selvältä ratkaisulta. Silti hyppy tuntui vaikealta. →

Modernit CSI-sovellukset siellä, missä työsi tapahtuu

- CSI MyMobile – liikkuville käyttäjille
- CSI MyOutlook – suoraan Outlookissa
- CSI MyDesk – kompakti työpöytäsovellus

Kirjaukset, tehtävät ja toimeksiannot

CSI-ohjelmistoa avaamatta, ilman lisäveloitusta.

Lue lisää: csi.helsinki.fi

Hän tarkasteli Vaasan markkinaa ja uskoi, että kasvavalla alueella riittäisi töitä. Taustalla vaikutti myös havainto siitä, että moni pitkän uran tehnyt asianajaja oli lähestymässä eläkeikää, mikä jättäisi tilaa uusille tekijöille.

PÖYTÄ TÄYTTYI VUODESSA

Vuonna 2024 Aapio perusti oman toimistonsa Vaasaan. Suuryritysten sijaan asiakkaiksi tulivat yksityishenkilöt, ja toimeksiannot laajenivat riita- ja rikosasioihin – oikeudentaloille, joista hänellä oli vain vähän käytännön kokemusta.

– Ajattelin, että jos muutkin ovat onnistuneet siinä, miksen minäkin.

Ensimmäiset toimeksiannot tulivat monesta suunnasta. Aapio vei käyntikorttejaan poliisi-asemalle, ilmoitti yhteystietonsa eri oikeusalan toimijoille, kuten Rikosuhripäivystykselle, ja teki aktiiv-

visesti itseään tunnetuksi. Lopulta tärkeimmäksi markkinointikanavaksi osoittautui kuitenkin jokin aivan muu.

– Kollegat olivat ylivoimaisesti tärkein kanava. He suosittelivat minua silloin, kun omat resurssit eivät riittäneet. Se kertoo paljon asianajajakunnan kollegiaalisuudesta.

Kollegiaalisuus näkyy hänen mukaansa myös arjessa. Vaasan oikeudellinen yhteisö on pieni, joten asianajajat tuntevat toisensa hyvin ja sparraavat toisiaan matalalla kynnyksellä. Monimutkaisissa oikeudellisissa kysymyksissä puhelin soi puolin ja toisin, eikä neuvojen kysymistä koeta kilpailuksi.

Toiminta kasvoi nopeasti. Vuoden kuluttua työpöytä oli täynnä, ja nykyisin Aapiolla työskentelee kaksi harjoittelijaa. Seuraava askel voisi olla juristin palkkaaminen, mutta päätöksen kanssa hän etenee harkiten.

– Oikean ihmisen löytäminen on paljon tärkeämpää kuin nopea kasvu. Pienessä toimistossa jokainen rekrytointi vaikuttaa koko toiminnan suuntaan.

Kasvun mahdollisuuksista huolimatta Aapio ei pidä suurta organisaatiota itseisarvona. Hänen mukaansa moni pieni asianajotoimisto toimii tarkoituksella yhden tai kahden juristin voimin, koska malli on yksinkertainen ja mahdollistaa keskittymisen itse asianajotyöhön ilman raskasta hallintoa.

RAJAT ON VEDETTÄVÄ ITSE

Yrittäjyys on muuttanut myös työn rytmiä. Yksityishenkilöiden ja paikallisten yritysten kanssa työn tahti on ennakoitavampi.

Kesälomia ja juhlapyyhiä kunnioitetaan eri tavalla kuin kansainvälisessä toimintaympäristössä, vaikka rikosasiat voivat edelleen tuoda töitä myös keskelle lomakautta. Aapion mukaan yrittäjän tärkeimpiä taitoja onkin oppia vetämään rajat myös itselleen.

Aapion mukaan yrittäjyys ei välttämättä ole sopivin ratkaisu kaikille. Uramuutosta pohtivalle on ratkaisevaa miettiä ensin, millaista elämää haluaa elää, ja vasta sitten valita työn tekemisen malli, joka tukee sitä.

– Jos yrittäjyys tuntuu omalta, sitä ei kannata jättää kokeilematta pelkän pelon vuoksi. Moni pelkää hyppyä tuntemattomaan, vaikka todelliset riskit ovat usein paljon pienemmät kuin omassa mielessä. Harvempi katuukin sitä, että uskalsi yrittää. ●

NIMITYKSET

Ahtiainen Maija
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Ikävalko-Lähde Kirsi
APPLEX
ASIANAJOTOIMISTO OY

Koivunen Emilia
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Lehojärvi Linus
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rauhanen Riku
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Salminen Niilo
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Salonen Johanna
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Sipponen Ville
ASIANAJOTOIMISTO
REIMS & CO OY

Supperi Iina-Mari
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Uotila Julia-Maria
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Vuorinen Mikael
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Väyrynen Jenny
ASIANAJOTOIMISTO
AAWA OY

APPLEX ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja **Kirsi Ikävalko-Lähde** on kutsuttu osakkaaksi 1.9.2026 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO AAWA OY

Asianajaja, varatuomari **Jenny Väyrynen** on kutsuttu osakkaaksi 16.4.2026 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO REIMS & CO OY

OTM **Ville Sipponen** on nimitetty juristiksi 4.5.2026 alkaen. Sipponen avustaa asiakkaita erityisesti perhe- ja perintöoikeuteen sekä oikeudenkäynteihin liittyvissä toimeksiantoissa.

BIRD & BIRD ASIANAJOTOIMISTO OY

Osakas, asianajaja **Iina-Mari Supperi** on nimitetty toimiston Managing Partneriksi ja Head of Countryksi 1.5.2026 alkaen.

OTM **Emilia Koivunen** on aloittanut Associatena 1.8.2026

OTM **Linus Lehojärvi** on aloittanut Associatena 1.7.2026

Asianajaja **Riku Rauhanen** on nimitetty Counseliksi 1.5.2026 alkaen.

Asianajaja **Niilo-Pekka Salminen** on nimitetty Senior Associateksi 1.5.2026 alkaen.

Asianajaja, VT, VTM **Johanna Salonen** on nimitetty Counseliksi 1.5.2026 alkaen.

OTM **Julia-Maria Uotila** on aloittanut Associatena 1.6.2026.

Asianajaja **Mikael Vuorinen** on nimitetty Senior Associateksi 1.5.2026 alkaen.

LIEKE ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja, varatuomari **Maija Ahtiainen** on kutsuttu osakkaaksi 1.1.2027 alkaen.

NIMITYSUUTISET JA
KUVAT TULEVIIN LEHTIIN
SEURAAVASTI: 30.10.2026
(4/2026) MENNESSÄ:
ADVOKAATTI.FI/ILMOITA-
NIMITYSUUTISIA.

ASIANAJAJAN PÄIVÄ

Palstalla asianajajat pitivät Advokaatin pyynnöstä päiväkirjaa yhden työpäivän ajan.

Keskiviikko 5.8.2026

Aamupäivä

7.00 Herätyskello soi. Torkutan kuitenkin vielä lähes kolme varttia. Kesämoodi on edelleen hieman päällä, eikä kalenterissa odota heti aamusta oikeudenkäyntiä tai muuta kiireellistä menoa. Työasiat alkavat vähitellen vallata ajatukset.

8.10 Päivä alkaa tuttuun tapaan koirien ulkoilutuksella.

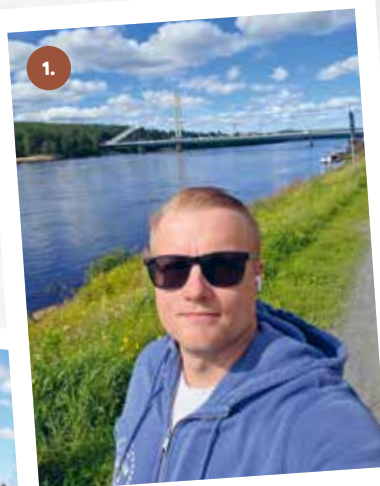
9.20 Saavun toimistolle. Hoidan ensin yhtiön laskutusasioita. Sen jälkeen käyn läpi sähköposteja. Edellisellä viikolla pidetyn loman jäljiltä lukemattomia ja vastaamattomia sähköposteja riittää edelleen.

10.00 Asiakas saapuu neuvotteluun. Vastaanotan vahingonkorvausasiaan liittyviä asiakirjoja, käymme niitä yhdessä läpi ja keskustelemme vastapuolelle annettavan lausuman sisällöstä.

11.20 Neuvottelun jälkeen palaan sähköposteihin. Samalla hoidan muutamia konkurssipesiin liittyviä juoksevia asioita, muun muassa yhteydenpitoa pankkiin konkurssipesän pankkitilin avaamiseksi. Juuri ennen lounasta uusi asiakas tiedustelee, pääsisinkö avustamaan häntä seuraavalla viikolla poliisikuulustelussa talousrikos epäilyyn liittyvässä asiassa. Käymme lyhyesti asiaa läpi ja sovimme avustamisesta.

Iltapäivä

12.40 Syön lounaan lähilounaspaikassa ja otan kahvin mukaan. Ennen toimistolle palaamista kävelen kymmenen minuutin lenkin Kemijoan rantaa pitkin musiikkia kuunnellen (kuva 1).

Työpäivä tarjosi monipuolisen läpileikkauksen asianajajan arjesta: vahingonkorvausasiaa, konkurssipesän selvittelyä, rikosasioita ja uusien toimeksiantojen kartoitusta.

13.05 Palaan aamupäivän neuvottelusta saatuihin asiakirjoihin ja hahmotelen mielessäni hieman vastapuolelle annettavan lausuman sisältöä. Seuraavaksi tartun erään konkurssipesän asioihin. Alan tutkia aineistoa, ja melko pian käy selväksi, että asiassa on perusteet tutkintapyynnön tekemiselle.

13.30 Poliisi soittaa ja kertoo, että erään vangittuna olevan päämieheni pakkokeinoja tullaan lieventämään ja hänet määrätään matkustuskieltoon. Puhelun jälkeen jätän soittopyynnön vankilaan.

13.50 Päämieheni soittaa takaisin vankilasta. Kerron poliisin ilmoittamasta muutoksesta ja käymme läpi, mitä se hänen kohdallaan tarkoittaa. Jatkan

ANTTI HYVÖNEN, ROVANIEMI
Antti on Asianajotoimisto Arctic Oy:n osakas. Hän on erikoistunut riita-, rikos- ja maa- ja metsäoikeuteen sekä kuolinpesien ja konkurssiasioiden hoitoon. Hän toimii pääosin Rovaniemellä ja Kemissä.

konkurssivelallisen kirjanpidon tutkimista ja tutkintapyynnön luonnostelua.

14.20 Lähten kävelemään hammaslääkärille. Matkalla huomaan aamupäivän asiakkaan lähettäneen tekstiviestin. Soitan hänelle ja täsmennämme lausumaan liittyvää yksityiskohtaa.

15.00 Paluumatkalla soitan takaisin minua hammaslääkärikäynnin aikana tavoitteleelle. Soittaja pyytää neuvoja metsästysseurueen yhteisesti omistaman kiinteistön tulevaisuuden järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä. Keskustelemme vajaan puoli tuntia, kartoitamme tilannetta ja kerron näkemykseni, miten asiassa olisi tarkoituksenmukaista edetä.

15.30 Sähköpostilla saapuu haastehakemus rikosasiasassa, jossa päämieheni asuu ulkomailla. Ilmoitan päämieheni sähköpostitse asian etenemisestä.

16.15 Palaan jälleen konkurssipesän kirjanpidon tutkimiseen. Jätän tutkintapyynnön viimeistelyn seuraavaan päivään.

17.30 Työpäivä vaihtuu isän rooliin. Lähten seuraamaan poikieni jalkapallopelejä (kuva 2). Turnauksen jälkeen suuntaan vielä jatkamaan erään vuokrahuoneiston sisustusprojektia. Käytännön tekeminen tarjoaa hyvää vastapainoa asianajotyölle, sillä työn jäljen näkee heti.

22.30 Palaan kotiin. Vielä iltalenkki koirien kanssa ennen nukkumaanmenoa. ●

Hyvä testamentti
jää elämään

HYVÄN ASIAN AJAJA.

Yhä useampi suomalainen on kiinnostunut tukemaan itselle tärkeää asiaa ja ohjaamaan perintöään yleishyödyllisille yhteisöille. Tutkimusten mukaan 70 prosenttia käyttää testamentin laatimisessa lakiasiantuntijan palveluja.

Juristi on avainroolissa testamentin laatijana sekä vastuullisen lahjoittamisen neuvojana.

Perinnöt ovat merkittävä tuki monen suomalaisen järjestön toiminnalle. Hyvä testamentti on ajanut vastuullisen lahjoittamisen asiaa vuodesta 2015: hyvatestamentti.fi/mukana

• AMNESTY INTERNATIONAL • DIAKONISSALAITOS • ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO • FIDA INTERNATIONAL • GREENPEACE • HELSINGIN ENSIKOTI • JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ
• KORKEASAAREN ELÄINTARHAN SÄÄTIÖ • KOTIMAANAPU • KUUROJEN LIITTO • LASTENKLINIKOIDEN KUMMIT RY • MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITTO • METSÄSTÄJÄLIITTO
• NICEHEARTS RY • PARTIOSÄÄTIÖ • PATMOS LÄHETYSÄÄTIÖ • PLAN INTERNATIONAL SUOMI • SEY SUOMEN ELÄINSUOJELU • SOS-LAPSIKYLÄ • SUOMEN LUONNONSUOJELUN SÄÄTIÖ
• SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO • SUOMEN LÄHETYSSEURA • SUOMEN MERIPELASTUSSEURA • SUOMEN PIPLIASEURA • TUKILINJA-SÄÄTIÖ • YHTEISVASTUU • WWF SUOMI

"Edilex AI

**vastaa kysymyksiisi laadukkaiden
oikeuslähteiden pohjalta – ei internetin
syövereistä tietoa poimien."**

– Veikko Karsikko, tech lead, Alma Insights

Lue, miten lakitiedon tunteva AI toimii
almainsights.fi/edilex-ai